

sat i bestemmelsens 2. pkt., at skadesløsbreve som nævnt i stk. 1 ikke kan overdrages. Den foreslåede regel hindrer både overdragelse til sikkerhed (frempantsætning) og overdragelse til eje.

At der er tale om et nyt pantsætningsforhold, indebærer, at parterne, dvs. den nye panthaver og pantsætteren skal foranledige et nyt skadesløsbrev tinglyst, og at pantsætningen først opnår beskyttelse mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer, og mod retsfølgning fra det tidspunkt, hvor det nye skadesløsbrev anmeldes til tinglysning. Det nye skadesløsbrev vil dog kunne besætte det aflyste skadesløsbrevs plads efter reglerne om ombytning af pantebreve i løsøre.

4. Ved underpant i løsøre og fordringer antages det, at efterstående rettigheder rykker op uden hensyn til, under hvilke omstændigheder forprioriteten er indfriet eller afdraget, og uanset om oprykning er vedtaget i det efterstående pantebrev eller ej. Dette antages dog ikke at gælde, hvis pantebrevet ombyttes med et andet pantebrev under omstændigheder, hvor der foreligger reel og formel samtidighed (ombytningslæren). Formel samtidighed vil sige, at anmeldelse af aflysning af den ophørte panteret og lysning af den nye panteret sker samme dag. At der foreligger reel samtidighed, vil sige, at provenuet ved det nye lån er anvendt til indfrielse af det tidligere lån på prioritetspladsen.

Det må antages, at ombytningslæren vil finde tilsvarende anvendelse ved panterrettigheder i medfør af den foreslåede regel i § 47 c, således at der som udgangspunkt er automatisk oprykning for efterstående panthavere, men hvis der foreligger samtidighed, vil et nyt skadesløsbrev kunne besætte det tidligere skadesløsbrevs plads i prioritetsrækkefølgen, uden at der sker oprykning for efterstående panthavere.

Efterstående panthavere og indbrudspanthavere skal ikke respektere en ombytning af skadesløsbrevene på forprioriteten, der medfører en ringere retsstilling end inden ombytningen. Udgangspunktet er således, at efterstående panthavere rykker op ved aflysning af det foranstående pantebrev, medmindre der foreligger reel og formel samtidighed ved ombytningen, eller pantebrevens nærmere udformning fører til et andet resultat. Fremgår det således af det efterstående pantebrev, at dette er tinglyst med respekt af et skadesløsbrev på et bestemt beløb uden nærmere angivelse af den foranstående panthavers identitet, må den efterstående panthaver respektere en ombytning på forprioriteten med et nyt skadesløsbrev med en tilsvarende ramme, uanset om rammen er fuldt udnyttet eller ej.

For så vidt angår indbrudspantebreve, dvs. et efterstående pantebrev, der efter sit indhold angiver alene

at skulle respektere et beløb mindre end det foranstående skadesløsbrevs ramme, og udlæg mv. gælder særlige forhold.

Under visse omstændigheder vil en efterstående panthaver kunne begrænse den foranstående panthavers adgang til at udvide kreditten med sikkerhed i skadesløsbrevet. Uanset tinglysning af pantsætningen må skadesløsbrevspanthaveren således under visse omstændigheder acceptere, at pantsætteren kan udnytte en ledig plads inden for skadesløsbrevets ramme til fordel for en indbrudspanthaver, der har prioritet efter sidste reelle krone ifølge skadesløsbrevspanthaverens krav. Indbrudspanthaveren kan ved meddelelse til skadesløsbrevspanthaveren om sin ret sikre, at denne ikke kan udvide kreditten med sikkerhed i skadesløsbrevet, medmindre kreditudvidelsen efter almindelige regler er berettiget, f.eks. gæld, der er nødvendig med henblik på at imødegå tab, eller gæld, der opstår automatisk (renter).

I det tilfælde må en ny panthaver ved ombytning på forprioriteten respektere denne begrænsning i muligheden for at udvide kreditten med sikkerhed i skadesløsbrevet.

Har indbrudspanthaveren ikke givet meddelelse til den foranstående panthaver ifølge skadesløsbrevet, og denne således er i god tro, kan panthaveren fortrænge en indbrudspanthaver, der har prioritet efter sidste reelle krone. I sådanne tilfælde må indbrudspanthaveren således acceptere, at den foranstående panthaver udvider kreditten med sikkerhed i skadesløsbrevet.

En ny panthaver vil dog ikke have den samme mulighed for at udvide kreditten med sikkerhed i et nyt skadesløsbrev efter en ombytning på forprioriteten, da det må antages at følge af ombytningslæren, at den efterstående panthaver ikke skal respektere en ombytning, der medfører en ringere prioritetsstilling.

Ved tinglysningen af skadesløsbrevet vil den nye panthaver blive advaret om eventuelle muligt mellemkommende rettigheder ved en retsanmærkning.

Som nævnt kan et skadesløsbrev ikke håndpantsettes, herunder sekundært håndpantsettes.

5. Det følger af den foreslåede regel om tinglysning som sikringsakt, at panthaveren dermed ikke skal iagttage gældsbrevslovens § 31, stk. 1, selvom virksomhedspantet omfatter simple fordringer, jf. den foreslåede regel i § 47 c, stk. 3, nr. 1. Efter gældsbrevslovens § 31 er sikringsakten ved overdragelse til sikkerhed af simple fordringer underretning herom til skyldner for at opnå beskyttelse mod godtroende aftaleerhververe.

En virksomhed har herved to muligheder for at pantsætte sine fordringer: I henhold til gældsbrevslovens system, der forudsætter underretning til skyldner